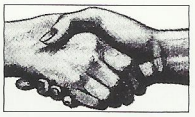
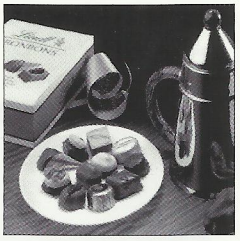
MV-NU

IN DIT NUMMER:

De Vaticaanse natuurwet in de homo-instructie 4

INFO van bestuur en afdelingen 7

Karl-Josef Kuschel: "Ik streef naar een theologie met open blik." 8

De paus gaat 'back to basics' 6

Vasten in de wereld-godsdiensten 11

INFO– EN CONTACTBLAD VAN DE MARIËNBURGVERENIGING

jaargang 23, nr.1
maart 2006

OECUMENISCH ENTHOUSIASME EN NIEUWE GELOOFSINSPIRATIE

"God in uw genade, vernieuw de wereld". Dit was het motto van de negende assemblee van de Wereldraad van Kerken in Porto Alegre (Brazilië), 14 tot 23 februari jl. Eens in de zeven jaar houdt de Wereldraad zo'n assemblee. In 1991 in Canberra koos men voor een soortgelijk thema: "Kom, Heilige Geest, vernieuw de hele schepping". In 1998 werd de assemblee in Harare (Zimbabwe) gehouden op het Afrikaanse continent. Toen was het thema: "Wend u tot God en verheug u in hoop".

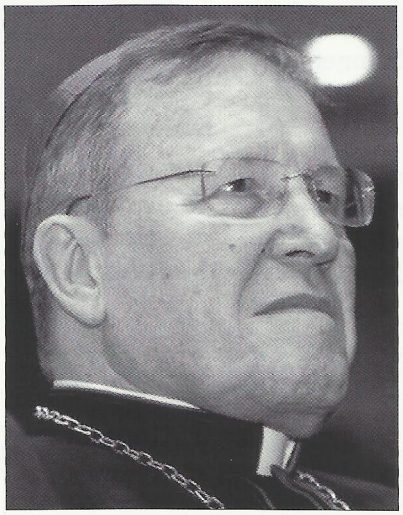
Uit de hele wereld waren de officiële vertegenwoordigers van de kerken bijeengekomen, maar ook allerlei oecumenische deskundigen en adviseurs. In Porto Alegre waren al met al zo'n 3850 christenen bijeen, onder wie vijftig Nederlanders. Wat deden ze daar? Elkaar ontmoeten, samen vieren, zingen, bidden, veel bidden, vergaderen, zich beraden over belangrijke thema's en zo mogelijk ook nog besluiten nemen die het beleid van de Wereldraad in de toekomst bepalen. "Je viert samen. omdat je als gelovigen niet alleen samen werkt in de wereld, maar ook omdat je het geloof in de ene God met elkaar deelt", zegt *Wies Houweling*, de Amsterdamse dominee, die samen met de oud-katholieke aartsbisschop *Joris Vercammen* in het Centraal Comité (het bestuur van de Wereldraad) gekozen is.

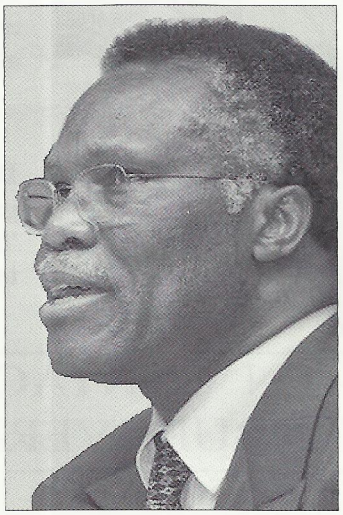
En ja, ik was er zelf ook een beetje bij in Porto Alegre. Hoe dan? Via internet. Tegenwoordig kun je jezelf via je computer toegang verschaffen en zo kun je alle mogelijke informatie, foto's en videopresentaties *life* oproepen. Op de website stond een plechtige (uiteraard nog zwart-wit) foto van de oprichting van de Wereldraad in 1948 in Amsterdam. Zo was het dus allemaal begonnen vlak na de Tweede Wereldoorlog: het oecumenische visioen van vrede en saamhorigheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid om deze wereld na het debacle van het nazisme een ander aanzien te geven. Maar het communisme lag alweer op de loer en daar wist de Wereldraad zich ook geen raad mee....

De openingsceremonie van Porto Alegre kwam op mijn PC helaas niet goed uit de verf, maar wel kwam de speech van bisschop *Tutu* – die ge-

Het logo van de negende Wereldraad-assemblee in Porto Alegre liet een wereldbol zien – gedragen door Gods hand – waaraan het leven ontspruit en met het kruis van Jezus Christus als de levensboom in het centrum. Het motto, 'God in uw genade, vernieuw de wereld', straalde het verlangen uit naar een andere betere wereld, maar ook de vaste wil om aan die nieuwe wereld met Gods hulp zelf een bijdrage te leveren. Dat is immers de opdracht van de christelijke gemeente, plaatselijk, landelijk en ook mondiaal? Of, zoals Albert van den Heuvel het tijdens een voorbereidingsbijeenkomst kernachtig zei: "Het thema van de assemblee ... is een zware tekst. Maar het is ook een bede, die zo oud is als de kerk. En het is of ik het antwoord ken: Begin maar vast, ik kom er aan."

Kardinaal Walter Kasper (links), hoofd van de Vaticaanse Raad voor de Eenheid van de Christenen, en Sam Kobia, secretaris-generaal van de Wereldraad.

weldige man – prachtig op mijn scherm, en met een prima geluid, evenals de toespraak van *Sam Kobia*, de huidige secretaris-generaal van de Wereldraad, en de rede van kardinaal *Walter Kasper*, die aan het hoofd staat van de pauselijke *Raad ter bevordering van de Eenheid van alle Christenen*. Heel indrukwekkend vond ik het relaas van een vrouw, die aan een groep medechristenen vertelde, dat ze was verkracht door een drager van het hiv-virus en daardoor de ziekte aids had opgelopen. En hoe ze nu met dat gegeven met zichzelf en met God in het reine moest komen. De bede: "God in uw genade, vernieuw de wereld" werd op dat moment ijselijk reëel.

Consensusmodel

Vergadertechnisch werd tijdens de assemblee ervaring opgedaan met een nieuwe manier van besluitvorming: het consensusmodel. Dat betekende dat het adagium niet meer was dat de meeste stemmen gelden, maar dat er op creatieve wijze gezocht werd naar een besluitvorming, die op aller instemming kon rekenen en dat er besluiten genomen werden die door allen gedragen werden. Op die manier wilde men verdere onvrede voorkomen van minderheden, die zich in het verleden ondergewaardeerd hadden gevoeld. Met name de oosters-orthodoxen hadden zich buiten spel gezet gevoeld en gedreigd hun lidmaatschap op te zeggen. Dit consensusmodel stelde natuurlijk wel hoge eisen aan het voorzitterschap.

Maar er was in Porto Alegre veel meer te zien, te doen en te beleven dan alleen vergaderen. Er was een bruisende markt van mogelijkheden, er waren allerlei workshops en presentaties De verwachtingen waren hoog gespannen. Het zou vooral een assemblee van de jongeren worden – zo was tevoren beloofd – maar volgens de Nederlandse jeugdgedelegeerde *Jantine Heuvelink* is dat onvoldoende uit de verf gekomen.

Ze had zich er stevig op voorbereid om met enkele oecumenische zwaargewichten (o.a. Walter Kasper en Sam Kobia) inhoudelijk over de toekomst van de Wereldraad te kunnen spreken, maar ze kreeg geen enkele kans om werkelijk met hen in gesprek te komen, zo liet ze ons via de krant halverwege de assemblee teleurgesteld weten. Dat is bijzonder jammer, want het is juist zo belangrijk dat jonge mensen gemotiveerd worden om mee te doen in de oecumenische beweging en zelf inspiratie opdoen om weer nieuwe perspectieven te openen naar de kerk en de wereld van de toekomst. Ik hoop dat het haar na verloop van tijd toch nog gelukt is, al was het maar informeel.

Belangrijke thema's

Belangrijke thema's tijdens de assemblee waren o.a. de wereldwijde armoede, het economisch onrecht, de interreligieuze dialoog, het decennium tegen geweld en de vraag naar de eenheid van de kerk en uiteraard het thema zelf: wat betekent het als we de genadige God aanroepen om de wereld ten goede te veranderen? Natuurlijk is dat geen alibi om met onze armen over elkaar te gaan zitten wachten of God misschien ook iets gaat doen in deze wereld. Integendeel, het is een bede of God ons genadig nabij wil zijn bij het vervullen van onze eigen opdracht in de wereld, op zoek naar vrede, gerechtigheid en het behoud van de schepping.

En dan was er het *AGAPE-document*, dat de neerslag vormde van een proces dat al direct na de assemblee in Harare begonnen was. AGAPE is de afkorting van *Alternative Globalization Adressing People and Earth*, maar het is ook het nieuwtestamentische woord voor Gods overvloedige liefde en genade. Vernieuwing van de wereld door Gods genade heeft niet alleen met individuele misère te maken, maar ook met de wereldwijde economische vragen, met globalisering, privatisering en *fair trade* (eerlijke handel).

Oecumenisch enthousiasme

Of men er in Porto Alegre met elkaar helemaal uit gekomen is? Het zal wel niet, want zoveel hoofden zoveel zinnen. Maar dat de deelnemers vol oecumenisch enthousiasme en nieuwe geloofsinspiratie naar huis zijn teruggekeerd staat wel vast. Dat spatte namelijk van de website af, die mij van thuisblijver toch tot deelnemer maakte.

Margriet Gosker

DE LEDEN VAN DE WERELDRAAD VAN KERKEN

EUROPA	79 kerken	273.843.789 leden
NOORD-AMERIKA	30 kerken	73.622.644 leden
MIDDENAMERIKA	13 kerken	2.617.611 leden
LATIJNS-AMERIKA	28 kerken	4.520.532 leden
AFRIKA	94 kerken	133.140.734 leden
MIDDEN-OOSTEN	12 kerken	9.729.600 leden
AZIË	74 kerken	62.437.231 leden
AUSTRALIË	17 kerken	1.950.126 leden